

De Saamwerker

Orgaan van de bond
van Christelijke
Gereformeerde
Mannenverenigingen
in Nederland

75ste jaargang
december 2018

Mannenbond
CGK

4

PAGINA IN DIT NUMMER:

- 2 Van de voorzitter
- 3 Meditatie
- 5 Boekbespreking
- 6 Bijbelstudie Psalm 72
- 9 De brief aan een vrouw
- 11 De Dordtse Leerregels
- 13 Nieuws uit Veenendaal
- 14 De eschatologie
- 16 Vragen staat vrij
- 18 Brief aan de koning
- 19 Antwoordbrief
- 20 Referaat

Colofon

**Uitgave van de Bond van Christelijke
Gereformeerde Mannenverenigingen
in Nederland**

Internet: www.mannenbond-cgk.nl

Verschijnt 4x per jaar

Volgende uitgave D.V. medio februari

Commissie van redactie

A. Kok, Veenendaal
ds. C.J. Droger, Vlaardingen

Redactieadres

A. Kok
Regentesselaan 66
3905 GX Veenendaal
telefoon: 0318-529646
akok@kliksafe.nl

Secretariaat

A. Kok
Regentesselaan 66
3905 GX Veenendaal
telefoon 0318-529646
e-mail: administratie@mannenbond-cgk.nl
(voor boekrecensies, ledenadministratie
e.d.)

Abonnement

Leden € 15,- per jaar
Niet-leden € 17,50 per jaar
Losse nummers € 2,50 per exemplaar
Postgiro NL23INGB0000992401 t.n.v.
Bond van Chr. Geref. M.V. te Zeist

© Bond van Christelijke Gereformeerde Mannenverenigingen
in Nederland

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag
worden openbaar gemaakt of vervoelvoudigd, opgeslagen
in een geautomatiseerd gegevensbestand of uitgezonden,
hetzij elektronisch, mechanisch door middel van fotokopie,
microfilm, opname of op welke wijze dan ook, zonder voor-
afgaande schriftelijke toestemming van de rechthebbende op
het auteursrecht.

Van de voorzitter

Ik schrijf dit stukje, als er intussen twee
bijzondere gedenkdagen achter ons liggen.

Op 31 oktober j.l. stond ook u vast tijdens
een bijeenkomst stil bij het begin van de
Reformatie. Het is goed om dat elk jaar te
doen en je dan te binnen te laten brengen
wat God in Maarten Luther en zijn volge-
lingen aan Zijn kerk in de 16e eeuw heeft
gegeven, wat een uitwerking heeft tot op
vandaag, ook in onze kerken. We mogen
dankbaar zijn voor de opbrengst van de
Reformatie en uit het erfgoed daarvan nog
steeds van harte leven. Laat dit ook mogen
doorklinken in het werk van onze mannen-
verenigingen!

Misschien was de Reformatieherdenking
een bijeenkomst van gezamenlijke kerken
in uw woonplaats. Dat was in Vlaardingen
ook zo en het is goed om elkaar jaarlijks
rond dit thema te ontmoeten.

Een tweede gedenkdag was de dankdag
voor gewas en arbeid. Een dag van afzon-
dering waarin je als gemeente samenkomt
rondom het Woord van God om Hem
in het bijzonder te danken voor al Zijn
zegeningen in de afgelopen tijd. Bij die
zegeningen horen ook de avonden van de
mannenvereniging en de fijne bondsdag
op 13 oktober j.l. En ook het feit dat onze
mannenbond die jaar 90 jaar mag bestaan.
We mogen de HEERE ervoor erkennen.
Onder Gods zegen mogen we verder wer-
ken als mannenverenigingen en als man-
nenbond. Hij zij in ons midden!

Een liefdevolle groet, broeders!
Ds. C.J. Droger

Meditatie (Openingswoord Bondsdag)

Psalm 77:12

Ds. C.J. Droger

Thema: 'Weer een erezuil oprichten?'

Geliefde broeders en zusters,
Ik kan me voorstellen dat de titel van mijn meditatie bij verschillende van u enige verbazing oproept. Wat wordt er bedoeld met deze ietwat duistere titel? Waar wil de voorzitter van de mannenbond naartoe in en met zijn meditatie? Omgedraaid ben ik er best benieuwd naar of er broeders in ons midden zijn die een idee hebben waarover ik het met u wil gaan hebben. Ik zal het niet aan u vragen, maar ik mag er toch wel van uit gaan dat de leden van onze mannenverenigingen goed thuis zijn in de vaderlandse kerkgeschiedenis. Ik zal u uit de droom helpen.

In 1819, nu dus alweer bijna 200 jaar geleden, kwam er een boek uit van de hand van de bekwaame theoloog en breed gevormde geleerde Nicolaas Schotsman (1754-1822). Aanvankelijk was hij apotheker, maar op een bepaald moment riep God hem tot het ambt van predikant, geestelijke apotheker zeg maar. Schotsman is o.a. predikant geweest te Leiden, Schoonhoven en Sneek vanaf 1787 tot aan zijn dood in 1822. Grote bekendheid kreeg hij door zijn op zondag 9 en 16 mei 1819 in de Marekerk te Leiden gehouden preken ter gedachtenis van de nationale synode van Dordrecht van 1618/9. Deze preken zijn in hetzelfde jaar gepubliceerd onder de titel: Eere-zuil ter nagedachtenis van de te Dordrecht gehouden Nationale Synode.

Ik heb het boek helaas nog nooit gelezen, maar wel erover gelezen dat hij in dit boek de synode van Dordrecht eert om de door haar vastgestelde binding aan de belijdenis. Hij roept de vraag op wat er van de kerk

zal terechtkomen, als het iedereen vrijstaat te belijden en te verkondigen wat men zelf voor de waarheid houdt. Hij pleit ervoor dat het ondertekeningsformulier voor ambtsdragers in de Hervormde Kerk gehandhaafd blijft en dan in gereformeerde zin. Hij spreekt ook zijn bezorgdheid uit over de toekomst. Hij signaleert in de kerk een toenemende onverschilligheid en een listige ondermijning van de leer van de kerk. Daarom wekt hij het Nederlandse volk op om terug te keren naar de Bijbel en naar 'onze schone belijdenis'.

Dit jaar en volgend jaar staan we erbij stil dat het inmiddels 400 jaar geleden is dat de synode van Dordrecht bij elkaar kwam en bij het verloop en de opbrengst van deze synode. Is het passend om in 2018 opnieuw een erezuil op te richten? Naar mijn stellige overtuiging wel. Niet om daarmee het werk van mensen te eren, maar om God te eren die het zo leidde dat deze synode er kwam en die zorgde voor resultaten waarvoor we vandaag nog steeds heel dankbaar mogen zijn en die het kerkelijke leven nog steeds ten goede komen.

Ik denk dat als we vandaag opnieuw een erezuil ter nagedachtenis van de te Dordrecht gehouden Nationale Synode oprichten, we in de geest blijven van Psalm 77. In vers 12 van die psalm zegt Asaf dat hij de daden van de HEERE zal gedenken. Dat hij de wonderen van de HEERE van oudsher zich voor ogen zal stellen en erbij zalilstaan wat God in het verleden heeft gedaan en wat dat voor het heden betekent. Ongetwijfeld zal Asaf daarbij gedacht hebben aan de uittocht van

zijn voorgeslacht uit Egypte, de doortocht door de woestijn en de intocht in het land Kanaän. Aan het slot van zijn lied heeft hij het daar ook over. En op die manier wil hij de HEERE eren en zichzelf bemoedigen in de moeilijke situatie waarin hij zich bevindt. In die geest willen we dit jaar en volgend jaar stilstaan bij wat God aan het begin van de 17e eeuw in de Nederlandse kerkgeschiedenis heeft gegeven. Het was kerkelijk en theologisch in Nederland toen een bijzonder zware tijd. Het land stevende op een burgeroorlog af en het gereformeerde kerkelijke leven stond onder zware druk. Zou de kerk bewaard blijven bij het Woord van God of zou ze in remonstrants vaarwater van de waarheid die naar de godzaligheid is worden weggespoeld? Het waren dagen van benauwdheid en droefenis. Gelukkig waren er ook toen mensen die verstonden wat er Psalm 77:3 staat. Zij riepen in hun benauwdheid tot de HEERE en Hij hoorde. Op een wonderlijke manier werd een jarenlang tegengehouden synode toch samengeroepen en God zorgde voor opmerkelijke resultaten: een nieuwe Bijbelvertaling, een nieuw belijdenisgeschrift, een herziene kerkorde en wat al niet meer. Er werd heel duidelijk een uitspraak gedaan in het spannende geding om de leer in gereformeerde zin. We mogen echt verwonderd zijn over en dankbaar zijn voor wat God in die tijd deed. Daarom zullen we ook vandaag de daden van de HEERE gedenken, Zijn wonderen van oudsher.

Het voert natuurlijk te ver om vanmorgen de aanloop naar en het verloop van de synode van Dordrecht met u door te nemen.

Dat zal ook in de lezing van professor Kater niet gebeuren. Wellicht is het een idee om in het komende seizoen een of meer avonden van de mannenvereniging in te vullen met onderwerpen die te maken hebben met de synode van Dordt.

We willen vandaag vooral inzoomen op de Dordtse Leerregels en dan weer op hoe deze confessie spreekt over de prediking. We zijn dankbaar dat prof. Kater bereid was om een lezing daarover te houden en hij heeft als titel voor zijn lezing gekozen: 'Het belijden van Dordt als stimulans voor de prediking'. We zien uit naar zijn lezing en hopen dat deze voor ons allemaal leerzaam en zegenrijk zal zijn.

We willen vandaag bij nóg iets stilstaan. Het is namelijk zo dat de mannenbond van onze kerken dit jaar 90 jaar bestaat. Ze werd opgericht op 28 mei 1928 in de consistorie van de Chr. Geref. Kerk aan de Lauriergracht te Amsterdam en dat is intussen dus 90 jaar geleden. Als we dat onder ogen zien, mogen we daarin ook de daden van de HEERE gedenken. In die 90 jaar heeft Hij veel aan de mannenbond gegeven. Honderden broeders zijn er in de week samengekomen rondom Gods Woord en tal van gesprekken zijn er gevoerd over dat Woord. Bijbelstudies zijn besproken en inleidingen zijn er gemaakt en voorgedragen. En de HEERE heeft er Zijn zegen aan willen verbinden. Het bondsbestuur heeft al die jaren mogen functioneren en steeds in een broederlijke geest en in een hartelijke verbondenheid aan Schrift en belijdenis. Ook hierbij willen we vandaag stilstaan en de HEERE erkennen voor wat Hij heeft gegeven.

Boekbespreking

Broeders en zusters, ik ben aan het einde van mijn openingswoord gekomen. Ik wens u allen van harte een goede en gezegende bondsdag toe. De HEERE zij in ons midden en geve ons weer iets te ervaren van die hartelijke onderlinge verbondenheid in het Woord van God. En we richten hem op: de erezuil ter nagedachtenis van de te Dordrecht gehouden Nationale Synode. Omdat de HEERE trouw is en niet laat varen het werk van Zijn handen. Omdat Hij in Christus naar Zijn kerk blijft omzien en haar bewaart te midden van de storm der tijden, ook vandaag en morgen. Omdat Gods Geest doorgaat met Zijn werk in deze wereld en Gods kerk verder leidt naar de voleinding.

De vraag aan uw en jouw adres is ten slotte: zijn ook wij echte leden van Gods kerk in deze wereld? Als dat zo is, kunnen we ook de daden van de HEERE in ons eigen leven gedenken. En dat is het grootste wonder! Ik heb gezegd.

Consolidatie en crisis

De Christelijke Gereformeerde Kerk tussen 1918 en 1945

C.M. van Driel

Uitgever: De Vuurbaak

Prijs: €22,50

ISBN: 978 90 5560 537 8

Over de geschiedenis van de Christelijke Gereformeerde Kerk(en) is weinig gepubliceerd. Prof. dr. W. van 't Spijker heeft in de kerkelijke gedenkboeken de hoofdlijnen geschetst. Deze bundel bevat een aantal gedetailleerde bijdragen over de Chr. Geref. Kerk tussen 1918 en 1945.

Voor het kleine kerkverband zijn dit jaren van consolidatie. Vooral de jaren twintig vormen een bloeiperiode. Het leden-tal groeit en het kerkelijk zelfbewustzijn neemt toe. Jeugdwerk, zendingswerk, eigen scholen, ze worden op- en uitgebouwd. De politieke interesse wordt groter en de kerk krijgt theologisch een sterker profiel. In toenemende mate is er ook sprake van crisis. De onderlinge spanningen nemen toe en het komt tot openlijke botsingen. In de jaren dertig ontwikkelt een rechtse stroming zich tot een richting. Vanuit een vijftal invalshoeken brengt Van Driel ontwikkelingen, verhoudingen en personen binnen de Chr. Geref. Kerk in beeld. Het is boeiend om te lezen. Het verleden van onze kerken gaat spreken.

A. Kok

Bijbelstudie

Psalm 72

Een loflied op de Koning

Over wie gaat het in Psalm 72? Dat is een vraag die zich bij het lezen van dit lied vanzelf aan ons opdringt. Het antwoord op deze vraag is eenvoudig. In Psalm 72 gaat het allereerst over Salomo. Over een van de zonen van David, die zijn vader opgevolgd is als koning over Israël. Waarschijnlijk is Psalm 72 gemaakt, toen David in de avond van zijn leven gekomen was. Voordat hij heengaat, dicht hij als het ware een geestelijk testament waarin hij de profetische zegenwensen samenbundelt die hij ten aanzien van Salomo heeft. Toch is Psalm 72 méér dan alleen een gebed voor de aanstaande koning Salomo. Onder het zingen en bidden van dit lied wordt David gedreven door de Heilige Geest. En zó wordt zijn lied Godsopenbaring. Onthulling van het geheim van de komende Messias. In Psalm 72 gaat het ten diepste over de komende Christus. En zó is deze Psalm niet alleen een gebed voor de koning, maar vooral en allereerst een loflied op dé Koning.

Het opschrift

In de Statenvertaling en in de Herziene Statenvertaling luidt het opschrift van Psalm 72: 'Voor Salomo'. In de N.B.G.-vertaling (1951) lezen we: 'Van Salomo'. Het eerste is te prefereren. In deze psalm gaat het heel duidelijk om een gebed van David dat hij heeft uitgesproken met het oog op de aanstaande regering van zijn zoon Salomo. Willen we 'van Salomo' lezen, dan moeten we de toevlucht nemen tot allerlei schriftkritische veronderstellingen die geen recht doen aan het goddelijk gezag van de Heilige Schrift.

Ds. C.J. Droger

De inhoud van Davids gebed

Aan het begin van zijn gebed richt David zich gelijk tot God. Van Hem moet immers komen wat hij aangaande zijn zoon begeert. Wat begeert David van de HEERE? Allereerst dat God aan Salomo Zijn recht zal geven, d.w.z. inzicht in Zijn verordeningen zoals die vervat zijn in Zijn wet. Bovendien vraagt hij er Gods gerechtigheid bij, d.w.z. die gave van de HEERE waardoor Salomo in staat zal zijn om het recht van de HEERE te handhaven en te betrachten. David vraagt voor zijn zoon aan de HEERE of hij zal mogen regeren bij de gratie en gaven van God (vs. 1). En wat zal er gebeuren, als God dit gebed verhoort? Dan zal Salomo over Gods volk rechtspreken met gerechtigheid. En dan zal hij ook recht doen aan de ellendigen. Aan hen die de HEERE oprecht vrezen en zo vaak door de goddelozen worden verdrukt en vernederd (vs. 2).

Wat zal het een heerlijke tijd zijn, als Salomo zó koning zal zijn. Dan zal de vrede als het ware van de bergen afvloeien. Dan zal er een echte en hechte harmonie zijn tussen de HEERE en Zijn volk, tussen de leden van het volk onderling en in het binnenste van het volk. En de heuvels zullen dan van vrede druipen, vermengd met gerechtigheid. Het zal een tijd zijn van vrede en voorspoed, van recht en gerechtigheid. Alles door de door God gezegende regering van Salomo (vs. 3)

En Salomo, hoe rijk gezegend hij ook zal zijn en hoe voornaam en welvarend ook, zal de 'kleine luyden' niet vergeten. De ellendigen van het volk zal hij recht doen. Hij zal

voor hen instaan en hun zaak aan zijn hart laten gaan. Voor hen die in (geestelijke) nood zijn en geen uitweg meer zien, zal hij een uitweg banen. En de onderdrukker, de goddeloze die zijn goddeloosheid botviert op de vromen, zal Salomo verbrijzelen. Daar blijft niets van over (vs. 4). En zó zal er respect komen voor de koning voor een lange tijd (vs. 5). Het zal écht een zegen zijn, als Salomo aan het bewind is. Het zal lijken op een milde regen op een gemaaid veld (vs. 6). Het zal tijdens de regering van Salomo met de rechtvaardige goed gaan en het zal overal vrede zijn (vs. 7).

En over wat een groot gebied zal Salomo de scepter zwaaien. Zijn rijk zal zich uitstrekken van zee tot zee, d.w.z. van de Middellandse Zee tot aan de Perzische Golf en vanaf de Rivier de Eufraat tot aan de einden van de aarde. Salomo heeft inderdaad een groot rijk gehad (vgl. 1 Kon. 4:21-24). En alle mensen die tot dat rijk zullen behoren, zullen voor Salomo neerbukken, d.w.z. zijn gezag erkennen. Ook de mensen die in de woestijnen wonen, zullen de heerschappij van Salomo aanvaarden. En wie hem vijandig tegemoet treedt, zal het onderspit delven (vs. 9).

De groten van de aarde zullen óók respect voor Salomo hebben, profeteert David. Verschillende koningen zullen in onderworpenheid aan hem schattingen brengen: de koningen van Tarsis (in Zuid-Spanje, vgl. 1 Kon. 10:22), de koningen van de kustlanden (landen aan de westkust van Klein-Azië), de koningen van Sjeba (vgl. 1 Kon. 10) en Seba (Ethiopië). Van alle kanten zal er veel huldebetoon worden gebracht (vs. 10v.). En wat is de reden ervan?

Salomo zal respect afdwingen, omdat hij de arme die zijn hulp inroept, redt en uitredt. En de ellendige, het kind van de HEERE

dat in nood is en geen helper heeft, in hem een machtig helper laat vinden. Als een liefdevolle koning zal Salomo zich ontfermen over armen en mensen in nood. En hij zal er alles aan doen om hen in het leven te behouden en te verlossen van hen die hen benauwen met list en geweld. En o wee, als er onschuldig bloed wordt vergoten. Salomo zal hen wreken die onschuldig zullen sterven. En dat zal respect afdwingen bij de buitenlandse vorsten (vs. 12-14).

David mag profeteren dat zijn zoon van de HEERE een lang en gezegend leven zal ontvangen. Het volk zal meelevens met zijn koning en dagelijks voor hem bidden en hem gelukkig prijzen voor de positie waarin de HEERE hem heeft geplaatst (vs. 15). Wat een voorspoed zal de HEERE in het land geven, als Salomo koning is. Er zijn geen woorden voor (vs. 16). En Salomo's naam zal niet snel vergeten worden. Generaties lang zal men over hem en zijn rijk blijven spreken. Lang zal nog doorwerken wat hij heeft mogen betekenen. Zelfs op de heidenen zal hij een grote indruk maken (vs. 17).

Wat een heerlijke toekomst mag David zijn zoon profetisch aankondigen. Is het ervan gekomen? Lees de boeken 1 Koningen en 2 Kronieken en ontdek dat de HEERE Zijn beloften aan Salomo rijk heeft vervuld.

David besluit zijn gebed echter niet met Salomo. Hij eindigt in de HEERE (vs. 18v.). Aan het slot van zijn gebed maakt hij de HEERE groot en belijdt hij Hem als een God van wonderen. Hij zal alles gaan geven wat David nu krijgt ingegeven. David looft de heerlijke Naam van de HEERE en spreekt de wens uit dat de gehele aarde vervuld zal worden met de heerlijkheid van God, met de 'imponerende majesteit en luister die bij God behoort en die van Hem uitstraalt, als Hij zich openbaart' (J.

van Genderen, BGD, blz. 185). In de geest ziet David dat het eenmaal zó zal zijn. En vandaar zijn ‘Amen, ja amen’.

En wat betekent vers 20? Het meest aannemelijk is m.i. de opvatting dat hiermee wordt bedoeld dat Psalm 72 de laatste psalm is, die David heeft gedicht.

Typologie

Aan het begin van de Bijbelstudie is aangegeven dat het in Psalm 72 niet alleen gaat over Salomo en zijn rijk. Ten diepste zingt Christus hier door de woorden van David heen over Zichzelf en Zijn Rijk. Hij zal dé Koning van de koningen zijn. Hij zal over Zijn volk rechtspreken met gerechtigheid en door Hem zal dé vrede komen en worden bekomen. In het leven van mensen zal het komen tot het vrezen van Hem en Hij zal regeren over de hele aarde, omdat Zijn Vader Hem alle macht gegeven heeft in hemel en op aarde (Mat. 28:18). Koningen zullen ook Hem geschenken brengen (vgl. Mat. 2), ja tenslotte zal elke knie voor Hem buigen (Filp. 2:10). En worden de verzen 12-14 niet in het bijzonder waar in het zaligmakend werk van Christus? En Hij zal leven! Na Zijn dood aan het kruis van Golgotha zal Hij opstaan. Christus' Naam zal voortgeplant worden van geslacht tot geslacht en steeds zullen er komen, die Hem leren zoeken en vinden. Hebben wij Hem al gezocht én gevonden? Zijn wij al verzoend met de God die wonderen doet?

Gespreksvragen

1. Hoe is vanuit de Schrift aan te tonen dat het in Psalm 72 niet alleen over Salomo en zijn rijk gaat, maar ook en vooral over Christus en Zijn Rijk?
2. Probeer samen na te gaan in de boeken 1 Koningen en 2 Kronieken hoe de HEERE gezorgd heeft voor de vervulling van de in Psalm 72 klinkende profetieën.
3. Probeer eens vanuit elk vers van Psalm 72 een lijn door te trekken naar Christus.
4. Ga na welk beeld er in Psalm 72 getekend wordt van Gods kinderen. Herkennen Gods kinderen van vandaag zich in dit beeld?
5. Wat is het vertroostende van Psalm 72, ook voor vandaag?

De brief aan een vrouw (2 Johannes)

Lezen: 2 Johannes

Liefde in waarheid

Kansel

Misschien heb je je het weleens afgevraagd: waarom moeten dominees zes jaar studeren? Dat kan toch ook wel korter? Kunnen niet af en toe ook gemeenteleden de kansel beklimmen? Wie weet wat voor een mooie getuigenissen dat oplevert?

In veel gemeenten is het populair om gemeenteleden een getuigenis te laten geven in of net na de dienst. Wie zoiets weleens heeft meegemaakt die weet hoe krachtig een getuigenis kan zijn. Prachtig als iemand mag vertellen van de wegen die de Heere met hem of haar is gegaan. Zoals de Psalm 66: 8 het zingt: 'hoort wat mij God deed ondervinden, wat Hij gedaan heeft aan mijn geest'.

In sommige kerken echter neemt zo'n getuigenis de plaats in van de preek. Een getuigenis is toch veel aantrekkelijker?

2 Johannes

Er is veel voor te zeggen dat het de oude apostel Johannes uit Efeze is die deze brief heeft geschreven. De reden dat hij in de pen klimt heeft alles te maken met wie er wel en niet op de kansel mag staan. Hij hoort dat er in sommige kerken dingen stevig misgaan omdat alles wat rijp en groen is de kansel opstuitert.

Is dat zo gevaarlijk dan? Een dominee heeft toch ook weleens een preek bij zich waarvan je denkt... zo niet! In vers 8 zegt Johannes dat je wel degelijk iets kunt verliezen als het misgaat op de preekstoel. Sterker nog: wie niet in de leer van Christus blijft, verliest Christus Zelf! Alle reden dus om

Ds. S.P. Roosendaal

ons oor nog eens goed te luisteren te leggen bij de woorden van Johannes.

Vrouw

Hij schrijft zijn brief aan een vrouw. We hebben alleen geen idee wie hij precies bedoelt. Onderzoekers hebben geprobeerd om te achterhalen wie het geweest kan zijn. Maar eigenlijk elk spoor loopt dood omdat er te weinig concrete gegevens zijn. Schrijft Johannes misschien aan een vrouw die voorganger was in een gemeente? Dat past niet bepaald bij de tijd waarin de brief geschreven werd en bovendien is het in tegenspraak met andere teksten (1 Timotheüs 2 en 1 Korinthe 14).

We moeten bedenken dat het woord 'vrouw' vaak gebruikt werd voor een plaats, een gebied of een stad. Denk maar aan vrouwe Babel of vrouwe Jeruzalem. In dat geval kan de vrouw uit vers 1 verwijzen naar één van de huisgemeenten die Johannes niet bij naam wil noemen vanwege het gevaar op vervolging. De vrouw wordt uitverkoren genoemd. Dat is niet raar, ook Petrus gebruikt het woord uitverkoren voor de gemeente van de Heere Jezus (1 Petrus 5: 13). De kinderen van deze vrouw zijn in dat geval de gemeenteleden.

Zelf acht ik het wel mogelijk dat Johannes een concrete dame op het oog heeft. Het gebeurde nogal eens dat een huisgemeente gehouden werd in het huis van een rijke dame/weduwe. Denkt u bijvoorbeeld aan Lydia de purperverkoopster. Zij ontving een gemeente aan huis, zonder dat ze zelf ambtsdrager of oudste was.

voorkomt. Misschien is het vandaag eerder omgekeerd. In de theologie wordt vooral Zijn Godheid geloofd. Jezus is vandaag vooral mens tussen de mensen. Ik las recentelijk op een site van een gereformeerde kerk hun missie/visie. Het woord 'God' kwam één keer voor, en nog wel in een volstrekt horizontale zin. Je moet vooral lief zijn voor elkaar, dan is God er ook. Het woord 'Jezus' ontbrak in hun missiedocument compleet. Jezus is niet meer 'hoog', Hij is vooral 'laag'. Zo laag dat Hij een Vriend is Die Zijn 'tegenover als God' kwijt dreigt te raken. Wie eerlijk luistert naar de Schriften ontmoet Jezus op het tempelplein met een zweepje in Zijn hand. Wie luistert hoort een verhaal over een slaaf die gefolterd wordt omdat hij de genade van de Koning afwijst. Is het Jezus niet Die de rijke jongen laat gaan als de poort voor hem blijkbaar te smal is? Is het Jezus niet Die straks terugkomt met een vlammend zwaard in Zijn hand en een legioen engelen om te oordelen wie Zijn bloed verwierpen (2Thess. 1:8)?

Liefde

Jazeker, liefde is de kern van het evangelie. God Zelf wordt liefde genoemd. Maar het is geen bloedloze liefde. Het is scherpe liefde die reddend en helend over de wereld gaat. Een verkondiger zijn van die boodschap vraagt om intense voorbereiding en een roeping die het evangelie waardig is. Echte liefde laat zich corrigeren, op de kansel en daaronder. Is Johannes niet wat te scherp als hij zegt dat je mensen die Jezus Christus niet de goede plaats geven niet eens moet groeten? Kijk, dat je ze niet op de kansel laat, akkoord. Maar dit is toch wel bar (vers 10)?!

Vredegroet

Als iemand het huis van deze vrouwe binnenkwam, dan kon hij rekenen op de

Joodse groet: 'Sjalom'. Dat betekent 'vrede'. Die vredegroet is meer dan 'hallo'. In de oren van een christen klinkt de opstandingsgroet, het eerste woord dat Jezus sprak na Zijn opstanding: sjalom. Die vrede is allesomvattend! Maar wie Jezus loochent als God Die mens werd, die deelt niet in deze vrede. Daarom mag de uitverkoren vrouwe dit soort predikers niet in huis ontvangen met vrede.

Iets daarvan vind je in onze erediensten terug. Als ik de kansel afkom, staat de ouderling van dienst te wachten. Hij geeft een hand. Daarmee zegt hij niet: je bent een goede kerel, of: het was een mooie preek. Nee, hij zegt daarmee: ik heb het Woord van de Heere herkend. De handdruk na de dienst staat gelijk aan de vredegroet van Christus: liefde in waarheid.

Mannen

Laten we deze scherpe liefde omarmen. Zorg dat je weet WAT je gelooft, zodat je de misleiders herkent. Durf de predikers maar scherp te houden, in liefde! Het gaat om het behoud van zondaren. Alleen zo kan ook jouw getuigenis klinken en zal de liefde in waarheid voortgaan.

Gespreksvragen

1. Deel in groepjes van jouw indruk: jullie gemeente, meer waarheid of meer liefde?
2. Zou een huisgemeente niet beter zijn dan kerken van 300+ leden? Zijn er nadelen?
3. Lees vers 7 nog eens. Waarom gebruikt Johannes het woord 'antichrist'?
4. Over dominees praten is makkelijk. In vers 8 vind je een opdracht. Hoe doe je dat?
5. Hoe zou je elkaar op zondagmorgen zo kunnen begroeten dat de Opstanding doorklinkt?
6. Als je kritiek levert, waarom is vers 12 dan belangrijk? Welke les neem je mee?

Ds. Roosendaal heeft totaal 6 schetsen voor ons geschreven. Er volgen er nog 2.

De Dordtse Leerregels zijn een stimulans

De Dordtse Leerregels zijn een stimulans voor de prediking, vindt prof. dr. M. J. Kater. „Voor mensen die worstelen met de verkiezing zijn de leerregels heilzaam.” De hoogleraar praktische theologie aan de Theologische Universiteit Apeldoorn sprak zaterdag tijdens de Bondsdag van de Bond van Mannenverenigingen van de Christelijke Gereformeerde Kerken (CGK), die 90 jaar bestaat. Hij werd in 1928 opgericht in de consistorie van de christelijke gereformeerde kerk aan de Lauriergracht te Amsterdam.

De bijeenkomst, die gehouden werd in kerkgebouw De Tabernakel in Ede, trok een kleine honderd belangstellenden. Tijdens de Bondsdag stonden de Dordtse Leerregels centraal. Het is dit jaar vierhonderd jaar geleden dat de Synode van Dordrecht (1618-1619), die de leerregels opstelde, werd gehouden.

In zijn openingswoord richtte ds. C. J. Droger, voorzitter van de Bond, een „erezuil” op voor deze synode. Dat deed hij in navolging van ds. Nicolaas Schotsman die in 1819 – tweehonderd jaar na de synode – in de Marekerk te Leiden twee herdenkingspreken hield. Die preken werden gebundeld en uitgegeven in het boek ”Eere-zuil, ter gedachtenis van de voor tweehonderd jaren te Dordrecht gehouden Nationale Synode”.

Ds. Droger wilde die erezuil opnieuw oprichten „om God te eren dat de synode er kwam. De resultaten ervan kwamen en komen de kerk ten goede.” Hij noemde de opdracht tot de vertaling van de Bijbel, de totstandkoming van het derde belijdenisge-

prof. dr. M. J. Kater

schrift en de Dordtse Kerkorde.

De voorzitter riep de aanwezigen op om het komende seizoen aandacht aan de Dordtse Leerregels te besteden. De invulling kan historisch zijn, maar ook inhoudelijk.

Ook in de brieven die de Bond naar minister-president Rutte en koning Willem-Alexander stuurde, werd de Synode van Dordrecht genoemd.

Prof. Kater ging in zijn referaat dieper in op de inhoud van de Dordtse Leerregels. Zijn centrale stelling was dat het belijden van Dordt een stimulans is voor de prediking. Daarmee gaf hij aan het niet eens te zijn met twee door hem opgeworpen stellingen: „Als er geen verkiezing zou zijn, zou een onbekrompen prediking van het Evangelie veel beter tot zijn recht komen.” En: „Het belijden van Dordt maakt het de prediking van het evangelie wel moeilijk.”

Deze stellingen komen, aldus prof. Kater, voort uit de gedachte dat het belijden van Dordt de leer is van de verkiezing en de verwerping. De prediking zou met deze belijdenis in het achterhoofd niet beslissend zijn, omdat de beslissing al van eeuwigheid is gevallen. Maar „juist als je lamgedacht of lamgeslagen bent, is de prediking een stimulans.”

De hoogleraar zei dat de Dordtse Leerregels geschreven zijn tegen de inktzwarte werkelijkheid van het bestaan van het menselijk geslacht. „De prediking is gericht tot mensen

van wie geen reactie te verwachten is. Ze kunnen niet tot God komen. God komt tot ons.”

Hij wees erop dat de Dordtse Leerregels in superlatieven spreken over een „zeer blijde boodschap”, de „uitnemende liefde van God” en „oneindige barmhartigheid.”

Prof. Kater: „Als je bedenkt dat God zo naar de mensen toekomt, dan kun je spreken van eenzijdige liefde van God. Dat zet de prediking in een bijzonder licht. Het evangelie is duizelingwekkend, omdat het de dingen vanuit het hart van God openbaart. Als je daar vijf minuten over nadent, duizelt het je en krijg je hetzelfde gevoel als wanneer je aan de voet van de Domtoren in Utrecht staat en pal omhoog kijkt.”

De Apeldoorns hoogleraar verwees in het bijzonder naar hoofdstuk II.5 en III/IV.8 van de Dordtse Leerregels, waarin aangegeven wordt hoe ernstig de Heere het meent dat „de verkondiging plaatsvindt aan alle mensen en dat ieder die gelooft in de gekruisigde Christus het eeuwige leven zal ontvangen. De Heere roept in ernst. Als de roepstem klinkt: „Kom tot Mij”, dan mag er geen twijfel zijn of God het meent.”

De woorden van Esther die naar koning Ahasveros ging en die zei: „Kom ik om, dan kom ik om”, zijn volgens de hoogleraar in dit verband misplaatst. „Ahasveros was een oosterse despot. God is de God van het welbehagen. Het is Zijn welbehagen dat men tot Hem komt.”

Inmiddels heeft de herfst intrede gedaan. De bladeren zijn bezig af te vallen en we zien dat de natuur zich voorbereidt op de winter. Wat is de schepping toch ieder seizoen weer bijzonder indrukwekkend. De avonden worden langer, want het is weer wintertijd. Begrijpelijk dat er door sommigen wordt opgezien tegen de donkere wintermaanden.

Wat is het dan een zegen dat de Heere telkens weer tot ons wil komen vanuit de lichtstralen van Zijn Woord. Zijn Woord dat spreekt van de Heere Jezus die gekomen is als het Licht der wereld voor zondige mensen. Ook als mannenverenigingen mogen we samenkomen rondom het Woord. Een korte terugblik op onze Bondsdag. Ik wil dan vooral het woord 'dankbaarheid' onderstrepen. Dankbaarheid allereerst tegenover onze Heere God. Hij gaf ons deze mooie dag. Het begon al met het prachtige weer op deze zaterdag. De zon scheen door de ramen van de kerk te Ede. Dankbaarheid aan God. Hij gaf ons om in vrijheid te mogen samenkomen. Dankbaarheid dat hij prof. Kater alles gaf wat nodig was om te spreken. Het woord 'dankbaarheid' mag ook klinken, als we denken aan de broeders uit Ede, die zich ingezet hebben, om deze dag mogelijk te maken. Dankbaarheid aan diegenen, die uit verschillende plaatsen waren gekomen.

De opkomst is wel eens groter geweest. De oorzaak? Misschien het zomerse weer? In ieder geval hopen we dat D.V. volgend jaar de opkomst groter mag zijn.

In de achterliggende maanden hebben we als bestuur, na vele jaren, gekozen voor een nieuw logo voor de Mannenbond:

Het geopende Woord, dat spreekt van Jezus Christus en dien gekruisigd. Verder het kerkzegel van de Chr. Geref. Kerken. De tijd gaat verder. Dit is het laatste nummer van 'De Saamwerker' van het jaar 2018. We leven richting Advent en Kerst. Na Kerstfeest komt de Jaarwisseling. Een bewogen jaar, wellicht ook in de familiekring. Als uw vrouw wegviel, of een ander familielid. Laten we in alle omstandigheden omhoogzien naar de Heere. Bij Hem is kracht en troost om in verdriet en zorg verder te kunnen.

Mede namens het bestuur, wens ik u gezegende Kerstdagen en een goede Jaarwisseling.

Een hartelijke groet, namens het bestuur

A. Kok (secretaris)

Nog even extra aandacht voor:

- De website: www.mannenbond-cgk.nl
- Uiterste inleverdatum kopij voor De Saamwerker nummer 1-2019: zaterdag 19 januari 2019.

Voor alle data geldt D.V.

De eschatologie

BGD. Geloofsleer door dr. J.van Genderen en dr. W.H. Velema.

Onderdeel van Hoofdstuk 15.56.1.

Blz.762 e.v.

In het kort iets over de leer van het duizendjarig rijk, het chiliasme (Chilios = 1000).

Er zijn verschillende voorstellingen van deze leer, waarbij men leert dat er een duizendjarig vreedrijk rijk vooraf zal gaan aan de wederkomst van Christus. Het chiliasme is eigenlijk van Joodse oorsprong, niet uit het O.T maar uit apocriefe, apocalyptische geschriften.

1. **Het postchiliasme:** Bij vele puriteinen en figuren uit de tijd van de Nadere Reformatie is er een sterke verwachting van een bloeitijd voor de kerk die aan wederkomst van Christus zal voorafgaan. In die tijd zal God in rijke mate geestelijke en stoffelijke zegeningen schenken. Daarbij gelooft men (ook veel ref. christenen) aan de bekering en het herstel van Israël.
2. **Het prechiliasme** wordt wel het eigenlijke chiliasme genoemd. Het leert:
 - a. dat er een duizendjarig rijk van vrede zal zijn (Op.20:1-10) dat ingeluid wordt door een eerste komst van Christus en een eerste opstanding
 - b. de opvatting dat er een opstanding zal zijn van de gelovigen vóór het vreedrijk en na het vreedrijk een tweede opstanding, maar van de ongelovigen.
 - c. dat dan vele profetieën vervuld zullen worden en dat Christus op zichtbare wijze over de volkeren zal regeren.

Ds. A.K. Wallet

- d. dat de satan zal in die tijd gebonden zijn en daarna losgelaten en de volken zal verleiden, maar dan tenslotte door vuur verteerd zal worden.

3. **De Darbisten** (vergadering der gelovigen) hebben nog weer een radicalere vorm van chiliasme. Met de leer van de zeven bedelingen.

Kritische opmerkingen: In Openbaring 20:3 wordt gesproken over een als koningen heersen gedurende 1000 jaar, maar er staat niet bij dat dit op aarde zal zijn. Het gaat over tronen en tronen vinden wij in de hemel (Op.4:4 en 11:16). We denken hierbij aan de gebeden die verhoord worden. We dienen hier te denken aan visioenen der voleinding.

De overwinning van Christus is nu al een feit en tegelijk is de binding van satan niet enkel toekomst, zie Coll.2:15. Bij de binding van satan kunnen we denken aan de komst van het Koninkrijk d.m.v. de prediking. De satan zal nog een korte tijd losgelaten worden; we denken aan de tijd dat de antichristelijke macht hoogtij zal vieren. Het hele boek Openbaring wil ons voorbereiden op het einde.

Nergens in de Schrift is er sprake van een tweërlei wederkomst van Christus. De rede van Christus in Matth.24 laat ons heel wat anders zien.

Het N.T. laat ons de verdere strekking en de geestelijke diepte van de profetieën uit het O.T zien. Volgens op.21 en 22 worden de profetieën in het rijk der heerlijkheid vervuld. Laten we ook bedenken dat de getallen in het boek Openbaring een symbolische betekenis hebben.

Verwachting voor Israël hebben betekent nog niet dat we bij de chiliasten horen.

Verwachting voor Israël. Blz 768.

Er is toegenomen belangstelling voor Israël sinds de tweede helft van de 20ste eeuw, na de Holocaust en de stichting van de staat Israël.

Wat betekent Rom 11:26? Aldus zal geheel Israël behouden worden. Er staat: aldus en niet daarna.

Als de volheid van de heidenen ingaat, vers 25, houdt dat in, dat zij ten volle delen in het heil van het Koninkrijk van God. Zal Israël bij hen achterstaan? Is de afval en verharding van het volk definitief? Zeker niet, want ook Israël zal volop in het beloofde heil delen. Men heeft het wel eens een golfbeweging genoemd: Van Israël naar de volken en van hen weer naar Israël terug (Rom 11:30-32).

De christenen uit de heidenen mogen zich niet boven Israël verheffen. Er is perspectief voor Israël, wanneer het niet bij zijn ongeloof blijft. Daar ziet de apostel naar uit (Rom 11:17-24).

Het zal zichtbaar worden dat God Israël niet heeft afgeschreven. Hij blijft in Zijn trouw aan het volk gedenken. Er is een overblijfsel naar de verkiezing der genade (Rom.11;5,7). Denk daarbij aan de restgedachte uit de profetieën. De rest staat voor het gehele volk.

Het is mogelijk dat Rom.11:26 aanvankelijk vervuld wordt en dat eenmaal blijken zal dat de uiteindelijke vervulling nog veel meer omvat.

Er is geen reden om het volk Israël centraal te stellen, maar voor de verkondiging van het Evangelie onder Israël is zij een sterke stimulans en biedt ook een hoopvol perspectief.

(Aanbevolen literatuur: Dr. J van Genderen: De verwachting van een duizendjarig rijk

Dr. Dirk Visser: Komt Jezus snel terug? Ds. den Butter: Volk tussen eenzaamheid en eeuwigheid. Vele Bijbelverklaringen over het boek Openbaring. o. a “De Dingen die met haast geschieden moeten”, drs. R van Kooten.)

Vragen

1. In onze belijdenisgeschriften lezen we niets over een duizendjarig rijk. Wel over de wederkomst van Christus. Wat wil dit zeggen?
2. In onze Kerkorde art.52 waar het gaat over de leer van de kerk, staat ook iets over het duizendjarig rijk. “Iedere dienaar van het Woord moet verboden worden zijn persoonlijk gevoelen over het duizendjarig rijk en de leer van de tweeerlei opstanding in woord en geschrift te verbreiden als de leer van de Heilige Schrift.” Wordt hier onderscheid gemaakt tussen persoon en ambt? Wat betekent dat?
3. Volgens Openbaring 21 en 22 worden de profetieën van het O.T vervuld in de uiteindelijke heerlijkheid. Denk aan Jes.11 e.a. Denk aan het profetisch perspectief met het voorbeeld van een bergbeklimmer, die bij elke hoogte weer een andere hoogte ziet. Zo zien we steeds meer van de vervulling van het Koninkrijk van God. Met Jezus wederkomst worden al Gods beloften vervuld. Zie het slot van art 37 van de Ned., geloofsbelijdenis.
4. Zien we al in het O.T vormen van anti-semitisme? Hoe bv in de Geschiedenis van Daniël en Esther?

5. In alle antisemitisme zien we acties van de duivel, denk aan Hitler. Zien we overeenkomsten van vijandschap bij christen- en Jodenvervolging? Tegen Wie is ten diepste de haat gericht?
6. Paulus bad dagelijks voor Israël (Rom.10:1) als de beminden der vaderen (Rom.11:28).
7. Maken we ons niet schuldig als we het nalaten? De oudste zoon, Israël, moet toch ook thuiskomen?
8. Wat betekent het dat de satan gebonden is? Bij wie is het merkbaar? H.C.1.
9. Wie behoren tot het vrederijk van Jezus Christus? Zie Joh.20:19,21,26. Joh.14:27;16:33.
10. Wat troost ons de wederkomst van Christus? H.C. vr 52.

Vragen staat vrij

Wat betekent Independentisme?

Een lid van een M.V stelde een vraag. Je hoort zo af en toe wel eens zeggen, dat wij op weg zijn naar een independentistische opvatting van kerk-zijn. Nu las ik het ook weer i.v.m. de kwestie Arnhem en de vrouw in het ambt. Betekent het zoiets als: ieder doet wat goed is in zijn ogen? Wat is onze opvatting dan?

Antwoord: Er zijn wat betreft de regering van de kerk drieërlei stelsels. Er is het Rooms-katholieke stelsel, genoemd het episcopale stelsel. Dat is een stelsel, waarbij de regering van de kerk helemaal van bovenaf gebeurt: de paus staat aan het hoofd met een aantal kardinalen rondom zich; vervolgens komen dan de (aards-)bisschoppen enz. In dit stelsel wordt de kerk dus hiërarchisch bestuurd. Het komt erop neer dat alles in de kerk van bovenaf bestuurd wordt. Men spreekt dan ook wel over de geestelijken en de leken (het gewone volk). Helemaal in tegenstelling met deze opvatting is die van de independenten of congregationalisten.

Hier ligt de hele regering bij de plaatselijke gemeente. Elke gemeente is zelfstandig en neemt beslissingen die niet verder reiken dan de eigen gemeente. We zien dat in Nederland bij de evangelische groeperingen. In zoveel plaatsten zijn er gemeenschappen onder allerlei verschillende namen, zonder dat men grosso modo met andere gemeenten contact heeft over zaken men gemeenschappelijk dient te hebben.

De derde is onze vorm van kerkregering: Het presbyteriale-synodale stelsel.

Ds. A.K. Wallet

Hierbij ligt ook het hart bij de plaatselijke gemeente, maar zoals de naam al zegt, men is ook verbonden met de andere gemeenten van het kerkverband, waarbij men aangesloten is.

We achten deze vorm Schriftuurlijk, daar we in de Schrift lezen van dwarsverbanden met de andere gemeenten. De eerste synode is die van Jeruzalem, Hand.15, waar besluiten gezamenlijk werden genomen. Andere gemeenten werden bericht van de genomen besluiten met de motivatie: Het heeft de Heilige Geest en ons goed gedacht...

Zo nemen ook wij als CGK besluiten waar afgevaardigden uit het hele kerkverband aanwezig zijn.

Wat daar besloten wordt is niet vrijblijvend, maar beslissend voor elke gemeente. Ook daar geldt: het heeft de Heilige Geest en ons goed gedacht. Er wordt zowel op de synodevergadering als in de commissies heel veel gebeden om wijsheid en inzicht. Als er dan besluiten ter synode genomen worden, wordt de Heere gedankt voor het tot stand komen van het besluit en dat het tot zegen van de kerken mag zijn. Sommige besluiten worden genomen met de toevoeging: het staat in de vrijheid van de gemeente, maar dan gaat het niet over zaken, die de Schriftvisie raken.

We leven in een tijd waarin sterke nadruk gelegd wordt op het individu. Dat zien we op maatschappelijk terrein, zo ook in het huwelijk. Het individuele gaat boven het gemeenschappelijke.

Dat dringt ook de kerken binnen. Wij denken er anders over en doen dat dan ook. Zelfs een classis kan zo afwijkend gaan

denken en besluiten van de synode gaan negeren.

Zo zien we dan een tendens van independentisme binnenkomen, wat in overeenstemming is met de huidige cultuur, maar niet met de Schrift.

Dat wil binnen ons kerkverband niet zeggen dat elke gemeente precies dezelfde kleur heeft. Er mag verscheidenheid zijn, al moet die liever niet te groot worden. Maar als het om de visie op de Schrift en de verklaring daarvan gaat (de hermeneutiek) dan dienen alle gemeenten conform te zijn.

Wat de samenwerkende gemeenten betreft heeft men ook besluiten genomen, waarbij het standpunt van de minderheid erkend wordt.

Onze synode heeft terecht gezien dat toelating van de vrouw in het ambt te maken heeft met een andere Schriftvisie. Dan kunnen we bang zijn dat ook andere standpunten in de loop van korte tijd zullen worden ingenomen (Homohuwelijk, leerdienst uit de Catechismus, tweede dienst, enz.). Het Schriftberoep is niet meer de norm.

Je hoort wel: we hebben een Bogerman nodig. Ja, maar nog meer de Heilige Geest.

(Als u vragen hebt mail dan:
akwallet@kliksafe.nl)

**BOND VAN CHRISTELIJKE GEREFORMEERDE
MANNENVERENIGINGEN IN NEDERLAND**

Secretaris: A. Kok
Regentesselaan 66
3905 GX Veenendaal
Tel. 0318-529646
e-mail: akok@kliksafe.nl

Aan Zijne Majesteit Koning Willem-Alexander,
Paleis Noordeinde,
Postbus 30412,
2500 GK 's Gravenhage.

Veenendaal/Ede, 13 oktober 2018.

Majesteit,

De Bond van Christelijke Gereformeerde Mannenverenigingen houdt vandaag in de kerk 'De Tabernakel' te Ede zijn jaarlijkse Bondsdag. Het thema van deze Bondsdag is: "Het belijden van Dordt als stimulans voor de prediking"

Tijdens deze Bondsdag willen wij de gevoelens van onze hartelijke betrokkenheid bij het Koninklijk Huis benadrukken.

We zijn dankbaar dat U Uw taak als Koning van ons land al ruim vijf jaar mag vervullen. Uw ambt is een taak en een roeping die niet met wijsheid kan worden verricht zonder dat daarbij de diepe afhankelijkheid wordt gevoeld van de almachtige God. Juist in deze periode van nationale en internationale onzekerheden, waarin we welhaast dagelijks ervaren dat zekerheden ook in ons land, ons zomaar kunnen ontvallen, wordt te meer beseft dat er geen grotere zekerheid is dan het Woord van de Heere God. Er is geen betere toekomst dan een biddend leven met Christus.

Koningin Mary II, de echtgenote van koning-stadhouder Willem III, schreef eens: 'De kennis van Gods macht en de herinnering aan Zijn genadegaven aan Zijn Kerk, alle eeuwen door, zouden ons moeten aansporen om op God te blijven hopen, Wiens arm niet is verkort. Hij kan nog verlossen en Hij is niet minder jaloers op Zijn eer. Dat zou genoeg moeten zijn om ons te verzekeren van Zijn blijvende hulp'.

Deze woorden zijn ruim driehonderd jaar geleden geschreven, maar bieden ook in 2018 houvast en zekerheid.

U mag zich verzekerd weten van ons voortdurend gebed, opdat U onder de rust en zegen van de Koning der koningen Uw ambt mag vervullen en ons land mag dienen.

Van harte wensen wij U wijsheid en Gods zegen toe, voor U persoonlijk, gezin en familie.

Met gevoelens van de meeste hoogachting,
namens de Chr. Geref. Mannenbond,

ds. C.J. Droger
voorzitter.

A. Kok,
secretaris.

De Weleerwaarde Heer
Ds. C.J. Droger, Voorzitter, en
de Heer A. Kok, Secretaris
Bond van Christelijke
Gereformeerde Mannenverenigingen
in Nederland
Regentesselaan 66
3905 GX VEENENDAAL

NO.
18/jbg

'S-GRAVENHAGE
18 oktober 2018

DOORKIESNUMMER
070-517 2704

LOCATIE
Paleis Noordeinde

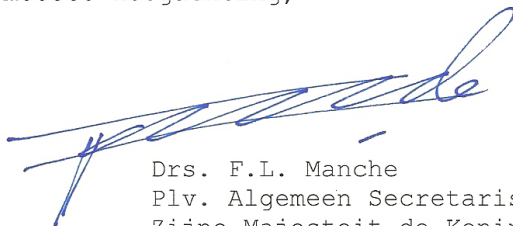
Zeer geachte Heer Droger,
Zeer geachte Heer KOK,

Graag bedank ik U voor Uw brief van 13 oktober 2018 die Zijne Majesteit de Koning van U mocht ontvangen ter gelegenheid van de Bondsdag van Christelijke Gereformeerde Mannenverenigingen in Nederland.

De vriendelijke woorden en wensen voor hem, zijn gezin en zijn familie heeft de Koning zeer op prijs gesteld.

Ik hoop dat U kunt terugzien op een geslaagde Bondsdag.

Met gevoelens van de meeste hoogachting,

Drs. F.L. Manche
Plv. Algemeen Secretaris van
Zijne Majesteit de Koning en
Hare Majesteit de Koningin

Referaat

bij districtsvergadering m.v. NW Veluwe

Deel 2 (vervolg)

Er is een oordeel over onze werken. Die is er zeker. Maar behoudend is het geloof. Over het oordeel over onze werken leest u bijvoorbeeld in Mattheus 25: De beker koud water enzovoort. Heb je dat gedaan, heb je dat niet gedaan. 1 Corinthiers 3: dat straks het vuur zal uitmaken, hoe ieders werk is. Vuurbestendig materiaal houdt stand, maar hout, hooi en stro houdt geen stand, dan verbrandt alles. Maar als je op het fundament hebt mogen staan, als je dan gewoon, plat gezegd, een luie christen geweest bent, dan zal je werk verbranden, maar het fundament zal je nog redden, als door vuur heen.

En nu de heerschappij van Christus over ons leven. Want de Here Jezus regeert Zijn gelovigen. U merkt dat in uw leven, als u Hem kent. Dat kan niet anders. U merkt de regering van Christus. Dat is een effectieve en een krachtige heerschappij. En deze regering is geestelijk van aard. Hij regeert ons namelijk van binnenuit. Dat is het eigene van de heerschappij van Christus. Het is niet een gedwongen heerschappij. Ook geen afgedwongen heerschappij. Het is een heerschappij van binnenuit. En dat doet Hij door Zijn woord en Geest. De regering van Christus staat dus op één lijn met het geleid worden door de Heilige Geest. En Paulus schrijft in Romeinen 8 : 14, dat allen die door de Geest van God geleid worden, zonen van God zijn en dochters uiteraard. En deze geest is dan ook de geest van het zoonschap, de geest van de adoptie. Wij worden om Christus wil tot zonen en dochters aangenomen. En wie zo aangenomen wordt, door het geloof, die krijgt de Geest die daar bijhoort. De geest van de

Ds. J. Jonkman

aanneming tot kinderen. Praktisch betekent dat, dat er een innerlijke relatie van liefde tot stand komt. Een nadruk op het woord liefde. Liefde relatie. En die relatie komt tot leven en komt to uitrukking in ons roepen. Het gebed krijgt de toonzetting van roepen. Abba, Vader. In dat roepen is de geest van het kinschap werkzaam. Maar wij zijn er zelf even zeer in werkzaam. Dat gaat samen. Het is een roepen omdat de verlossing nog niet volkomen is en wij nog zoveel narigheid en ellende vanwege de zonde hier tegen komen en meemaken. De één meer dan de ander. Maar daarom roepen. En hoe inniger wij nu die liefde relatie met God en met Christus onderhouden en zoeken te onderhouden, hoe voller en krachtiger ons roepen zal zijn. Dan komt er ook een voorwaarts gericht leven. Er komt ook geduld. Je kunt ook wachten als het moet. Maar wij leven niet meer van achteren. Dat is geweest. Je mag nadenken over wat je leven geweest is, zeker. Maar je mag niet met het gezicht naar achteren leven, maar juist naar voren.

Wij ervaren in onze gebeden gebedszwakheid. Ieder christen kent een eigen gebedszwakheid. Ik kan hem alleen maar in het algemeen beschrijven. Paulus schrijft over deze gebedszwakheid in Romeinen 8, b.v. vers 26 tot 28. Ik zal proberen dat even wat naar voren te halen. Daar schrijft Paulus, dat de Geest onze zwakheid te hulp komt. Deze zwakheid is niet maar een zwakheid, die wij allen wel eens ervaren, het ene moment ben ik sterker dan het andere en zo. Dat is wel zo, maar dat bedoelt Paulus hier niet. Nee, het is meer en dieper. Wij weten in deze bedeling niet wat wij bidden

zullen naar behoren. Dat wil zeggen, dat wij zullen bidden in volle overeenstemming met de wil van God. Heel eenvoudig. wij kennen bijvoorbeeld de plannen van God voor deze week niet. Wij weten niet welk onderdeel van de boekrol uit Openbaring 5 Jezus Christus deze maand gaat uitvoeren. Dat blijft voor ons verborgen. Dat behoort tot de hemelse regering. Maar wij maken de gevolgen ervan wel mee op aarde. Maar deze zwakheid, dit niet weten, te bidden naar behoren, hoeft ons gebed niet te verlammen of te doen verflauwen. Want de Geest komt ons te hulp. En Hij weet wel te bidden, zoals het behoort. Dat is naar de wil van God. De Geest pleit voor ons, zegt Paulus dan, met onuitsprekelijke verzuchtingen. Die kunnen wij niet eens verstaan. De Geest neemt het gebed dat wij uitspreken, de Geest neemt wat er dan in ons hart leeft, over en Hij neemt het mee tot voor de troon van God, daar waar Jezus is en daar legt Hij het neer voor de Vader. Met onuitsprekelijke verzuchtingen. En dan weet God dat de Geest pleit voor heiligen. Dat weet God. En dan wordt ons gebed opgenomen in de regering en wordt het verhoord. Dus dat de Geest voor ons pleit met onuitsprekelijke verzuchtingen, dat is meer dan dat de Heilige Geest ons woorden geeft in onze gebeden. Dat is er ook. Dan wordt je gebed, als het ware krachtig gemaakt. Hebt u dat wel eens meegemaakt, dat uw gebed in de binnenkamer werd overgenomen als het ware. U werd niet uitgeschakeld, maar het werd overgenomen. En het kan zelfs zijn, dat je verstand even wordt uitgeschakeld. En dan krijg je dat zogenaamde spreken in tongen. En daar moet je helemaal niet negatief over doen, want dat is echt een gave van de Geest. Misschien, dat zeg ik heel voorzichtig, misschien zoeken we dat te weinig. Dus de Geest neemt ons pleiten en bidden over en brengt het op het hemelse nivo in overeenstemming met de wil van

God en de regering van Christus. Daar behoeven wij ons niet verder in te verdiepen. Dat is een zaak van de hemel. En het is in de handen van Christus. En in de handen van Christus is die zaak en ons gebed volkomen veilig. Wij mogen gewoon met onze eigen woorden blijven bidden. Maar mede door deze gebedsbijstand van de Heilige Geest krijgen onze gebeden een uitwerking en verhoring.

Nu ik het toch even heb over de voorbedes, wil ik ook toch nog iets zeggen in het kort over de voorbede van Christus. Een onderwerp apart. Maar het is goed daar toch even aandacht aan te geven. Want de voorbede van Christus is voor de gelovigen absoluut onmisbaar. En in dit verband is Rom. 8 : 34 een sprekende tekst. Daar staat: Christus Jezus is de gestorvene, wat meer is de opgewekte. En dan moet je eigenlijk weer wat meer is tussen voegen. Paulus doet dat niet, maar het mag wel. Dan wordt het: Wat meer is die aan de rechterhand van God is. Wat meer is die ook voor ons pleit. Let op de opklimming en de voortgang in deze tekst. Is er iets meer dan het kruis van Christus? Dat kan toch niet? Het kruis is toch alles? Toch zegt Paulus hier ja. De opstanding is meer. Niet, dat het kruis daarbij wordt uitgeschakeld. In tegendeel. In de opstanding komt de effectiviteit, de vrucht, de kracht van het kruis openbaar. Maar is er dan nog iets meer dan de opstanding van de doden? Ja, zegt de apostel Paulus. Het zitten van Christus aan de rechterhand van God. Daar regeert de Here Jezus vanuit de troon en daar bidt Hij voor ons. Daar is Hij de pleitende Hoge Priester voor al de Zijnen. In Hebr. 7 : 25 staat dat Christus altijd leeft, dat is paasvrucht, om voor de Zijnen te pleiten. Dat is hier het werkwoord. Pleiten, Bidden mag ook. Maar dat heeft hier de klank, het Griekse woord van echt pleiten. Pleiten is ook een bidden bij de Vader. Maar het is een pleitend bidden. Het werk

van de grote advocaat. De nadruk valt op dat pleiten. Want de grond voor dat pleiten is het kruis, is de opstanding, is de positie van Christus bij de troon van de Vader. En daarom krijgt Christus ook altijd verhooring op Zijn pleiten. Dat maakt de voorbode van Christus voor ons zo rijk. En daarom moet het een doorleeft deel van onze gebeden zijn of worden, dat wij ons aanbevelen in de voorbode van de Here Jezus Christus. Wij mogen bidden: Heiland, pleit voor mij. Het pleiten van de Here Jezus voor ons, schakelt ons eigen pleiten nooit uit, uiteraard. De voorbode van Christus zelf en de gebedsbijstand van de Heilige Geest laten alle ruimte voor onze eigen gebeden. Maar onze gebeden zullen er wel door gereinigd en verdiept worden.

Wat merken wij nu van de heerschappij van Christus in ons dagelijkse leven? Daar moet je met elkaar over praten, natuurlijk. Maar in ieder geval, er zit dynamiek in het kennen van Christus. Want de kennis van Hem gaat mee door alle omstandigheden en fasen van ons leven heen. Dat houdt nooit op. Het stopt ook niet. Het is onmogelijk om altijd even bewust en even intens met Christus bezig te zijn. Dat is, gewoon gezegd, teveel gevraagd. Maar Hij moet wel in ons hart wonen. Wij moeten de kennis van Hem wel in ons hart bewaren. In dit verband staat een prachtige tekst in Joh. 14 : 23. Daar zegt Jezus: Indien iemand Mij liefheeft, zal hij Mijn woord bewaren en Mijn Vader zal hem liefhebben. En dan: En Wij (mooi is dat, Vader en Zoon) zullen tot hem komen en bij hem wonen.

De liefde tot Jezus komt dus openbaar in het bewaren van Zijn woorden. En het zijn dan de woorden van Jezus, die ons de wijsheid geven in het praktische leven. Inzicht. Die ons bij de liefde en in de liefde bewaren. En als het ware in de buurt van Jezus doen blijven. Waar we ook staan, waar

we ook gaan, maar altijd in de buurt van Jezus, om het zo te zeggen. Wij blijven niet vanzelf in de liefde van Jezus. O zeker niet. Meerdere malen zegt Hij in het evangelie, dat wij in Hem moeten blijven. Dat is een opdracht voor elke dag. Hij wil graag in ons blijven, maar dat kan slechts als wij in Hem blijven. En middelen voor het blijven in Jezus zijn het gebed, het doorgaande omgaan met het Woord van de Here, het horen van de prediking, zingen, lezen, studie; noem maar weer de middelen.

Wij hebben in het geestelijke leven niet alles zelf in de hand. Nee, zo ligt het niet. We zijn afhankelijk mee van de werking van de Heilige Geest. Maar als ons geestelijk leven ingezakt is en wij weinig blijdschap in en om Jezus hebben, dan zijn er stellig oorzaken die we bij onszelf kunnen vinden. Er moet dan zelfonderzoek plaatsvinden. Zelfonderzoek of wij er wel zeker van zijn of wij in het geloof zijn. Paulus vraagt de Korinthiers ergens: Of weten jullie dat niet zo zeker?

In de omgang met Jezus gaat de bekering concreet door. D.w.z. we willen af van alles wat de omgang met Christus en de Vader stoort en donkermaant. En wat scheiding maakt met onze naasten en zo. We willen af van al die ruzies en alles wat het leven soms zo zwaar kan maken. De Here Jezus Christus wil graag dat Zijn blijdschap in ons woont. Hij wil Zijn vrede aan ons schenken. Het kan eenvoudig niet zo zijn, broeders en zusters, dat leven met Jezus een zwaarmoedig en somber leven is. Dat kan zo niet zijn. Dat gaat in tegen alles wat de Here Jezus ons gezegd heeft. Hij is een pastor voor onze zielen. Een gelovig mens kan niet altijd op de hoogten van het geloof staan. Dat lukt je niet. Maar dat betekent nog niet, dat er geen prachtige tijden mogen en kunnen zijn in de omgang met de hemel. Nou en of. Daar zijn hemelse uren in de omgang met Christus. En daarom zal,

als het goed is, er ook een groei zijn in ons kennen van de Here Jezus. Naar mate wij ouder worden, zullen wij meer en meer toekomstgericht gaan leven. De overdenking van het leven van de toekomstige eeuw zal dieper worden. Wij moeten allemaal nog de grote overgang maken, zoals we hier zitten. En de dood is de laatste vijand die nog ontroond moet worden. Even nu heel precies. 1 Cor. 15. De dood, de laatste vijand. Daar staat niet, wat we allemaal denken, denk ik. Of je moet het toevallig gezien hebben, dat de dood de laatste vijand van ons is. Er staat dat dat de laatste vijand van God is. Christus heeft de dood overwonnen, maar Hij moet die nog wel volledig en eeuwig uitschakelen. Dat zal gebeuren bij Zijn wederkomst. Wij moeten er nog doorheen en dat kan klemmen, hoor. Dat is bepaald geen kleinigheid. Wij zullen Hem nodig hebben. Maar wat geweldig dat Hij onze Zaligmaker wil zijn, ook in het uur van ons sterven. En de volmaakte liefde drijft de angst voor God en Jezus uit. Een groot geloof is, dat wij het echt aan Christus willen en kunnen overlaten om ons, om mij zalig te maken. Dat ik dat aan Hem overlaat. Nou, daarom gaat het kennen van Jezus alles te boven. Ook alle andere kennis. Wie Christus niet kent, gaat met al zijn overige kennis, hoe geleerd en indrukwekkend ook, toch nog verloren. Jezus is de enige naam die aan ons is gegeven, door wie wij zalig moeten worden. Moeten worden. En daarom rust er op ons ook nog een plicht. Ik noem het toch maar even. Om ons niet te schamen voor de naam van Jezus. Wij hoeven echt niet krampachtig rond te lopen met de gedachte, Ik moet getuigen. Bij Jezus gaat het niet verkramp toe. Maar wij mogen ook niet van Hem zwijgen, als de mogelijkheden er zijn. Als u 's morgens bewust de Here vraagt of Hij vandaag een deur naar het hart van een naaste wil openen, dan raakt u daar meer op gespist. Dan

kunt u zo maar mogelijkheden ontdekken die u anders ontgaan zouden zijn. En hou dit heel goed vast. Goed spreken van Christus werkt altijd opbouwend voor het eigen geloof.

Ik sluit af met de woorden van de apostel Paulus in Filip. 3. Paulus somt daar op wat voor Hem, toen Hij Christus nog niet kende, wat toen voor hem allemaal winst was. Maar toen kwam Christus zijn leven binnen en al zijn vermeende gerechtigheid werd hem drek, vuilnis. Dan schrijft hij: Alles wat mij winst was, heb ik om Christus wil schade geacht. O zeker, ik acht zelfs alles schade, omdat de kennis van Christus Jezus, mijn Here, dat alles te boven gaat. Om Zijntwil heb ik dat alles prijsgegeven en ik houd het voor vuilnis, opdat ik Christus moge winnen en in Hem moge blijken. Niet in eigen gerechtigheid uit de wet te bezitten, maar de gerechtigheid door het geloof, in Christus, welke uit God is, op de grond van het geloof. Dit alles, om Hem te kennen en de kracht van Zijn opstanding en de gemeenschap aan Zijn lijden, of ik aan Zijn dood gelijkvormig wordende, zou mogen komen tot de opstanding uit de doden. We hebben het einddoel nog niet bereikt, broeders en zusters. Ik jaag ernaar zegt Paulus. Nou, laat ons dat vanavond weer gestimuleerd moge hebben. Ik jaag ernaar om Christus te kennen en het einddoel te bereiken.

Foto's Bondsdag

Foto's Niek Stam